

Kauza nádej

Smelo a s dôverou hľadte do budúcnosti



Lee Strobel

Kauza nádej

Smelo a s dôverou hľadte do budúcnosti



Lee Strobel

Kauza nádej

Smelo a s dôverou hľadte do budúcnosti

Lee Strobel

Copyright © 2015 Lee Strobel

Published by arrangement with The Zondervan Corporation L.L.C.,
a division of HarperCollins Christian Publishing, Inc.

Slovenské vydanie © Porta libri, 2021

Všetky práva slovenského prekladu vyhradené.

Preklad © Ján Žitňanský

Jazyková úprava: Jana Lučeničová

Dizajn a layout: Karol Prudil

ekniha: Radovan Rumanovič

Všetky práva slovenského prekladu vyhradené.

Porta libri

Legionárska 4

811 07 Bratislava

Tel. 02/55 64 08 68

www.porta.sk

porta@porta.sk

ISBN 978-80-8156-227-3



Prvá kapitola

HĽADANIE NÁDEJE V BEZNÁDEJNOM SVETE

„Teraz teda zostáva viera, nádej a láska...“

Prvý list Korintčanom 13,13

Viera, nádej a láska. Podľa Biblie sú to tri nenahraditeľné a večné komodity, bez ktorých nemôžeme žiť.

Ježiš povedal, že *láska* je hlavným princípom, ktorý stojí v pozadí najväčších Božích prikázaní. V prvom rade musíme milovať Boha so všetkým, čo máme, a musíme tiež milovať svojich blížnych ako samých seba (Evanjelium podľa Matúša 22,34-40). Nie je prekvapivé, že práve toto sú Božie ústredné hodnoty. Biblia nám hovorí, že Boh je vo svojej podstate láska (Prvý Jánov list 4,8;16; dôraz od autora).

Biblia definuje, že *viera* je dôvera v Boha a vo výkupné, ktoré za naše hriechy zaplatil Ježiš, keď zomrel na kríži. Apoštol Pavol hovorí: „Veď ste spasení milosťou skrze vieru.“

(List Efezanom 2,8) Milosť je požehnaním, ktoré sme si nezaslúžili. V tomto prípade ide o dar spasenia, ktorý nám zabezpečil Ježiš, a viera je prostriedkom na prijatie tohto daru.

A *nádej*, téma tejto knihy, je zmyslom pre očakávanie a optimizmus, ktorý chce Boh vstúpiť všetkým, ktorí ho milujú a veria v neho. Je to základná istota, ktorú nám Boh dáva a ktorá nám aj uprostred našich najväčších problémov pripomína, že Boh je neustále s nami a je väčší ako akékoľvek výzvy, ktorým by sme mohli čeliť.

Nádej je neuhasiteľným plamienkom, ktorý Boh zapálil v našich dušiach, aby sme verili v moc jeho svetla, nech sme aj obklopení čiernočiernou tmou. Je to neochvejné presvedčenie o tom, že prichádzajú lepšie dni; pravdepodobne v tomto svete a nepochybne v nasledujúcom. Je to tiché predsavzatie, ktoré Boh vložil do nášho ducha a ktoré sa pridrža zdanlivo neuskutočniteľnej pravdy: „že všetky veci slúžia na dobro tým, čo milujú Boha“, a v konečnom dôsledku „všetko víťazne prekonávame skrze toho, ktorý si nás zamiloval“ (List Rimanom 8,28.37).

Bol to apoštol Pavol, neporaziteľný nositeľ Božej nádeje, ktorý vyhlásil: „Som totiž presvedčený, že ani smrť, ani život, ani anjeli, ani kniežatstvá, ani prítomné, ani budúce veci, ani mocnosti, ani výška, ani hĺbka, ani nijaké iné stvorenie nebude nás môcť odlúčiť od Božej lásky, ktorá je v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi.“ (List Rimanom 8,38-39)

Toto, môj priateľ, je významný dôvod našej nádeje. Je to pravda, ktorú musíme nechať poriadne vsiaknuť do nášho vnútra, pretože žijeme v kultúre, ktorá je odhodlaná šíriť nelútostné posolstvo úplnej beznádeje, a to priam s evanjelizačným zápalom.

Toto škodlivé posolstvo vám možno vzalo to najlepšie. Vaša budúcnosť je možno neistá alebo vás ťaží istá vina z minulosti. Problémy nikdy nie sú ďaleko.

Ježiš nás varoval: „Na svete máte súženie, ale dúfajte, ja som premohol svet!“ (Evanjelium podľa Jána 16,33) Musíme sa s Božou pomocou pridržať tohto vzácneho a úžasného pokladu nádeje; v opačnom prípade sme odsúdení na zúfalstvo.

Prípadová štúdia beznádeje

Major Harold Kushner bol päť rokov väzňom Vietkongu. Kushner opisuje jedného zo svojich amerických spoluväzňov ako dvadsaťštyriročného príslušníka námornej pechoty, „marinára“, ktorý uzavrel dohodu so svojimi väzňami. Marinár súhlasil, že bude spolupracovať s nepriateľom, a veliteľ trestaneckého tábora mu na oplátku sľúbil, že ho následne prepustí.

Mladý marinár spravil všetko, čo od neho žiadali. Bol vzorným väzňom a dokonca sa stal vodcom táborovej skupiny o reforme myslenia. Avšak onedlho sa ukázalo, že veliteľ tábora mu klamal a že Vietkong ho vôbec nemal v úmysle prepustiť. Major Kushner takto opisuje, čo sa potom stalo s mladým vojacom: „Keď si naplno začal uvedomovať situáciu, stala sa z neho živá mŕtvola. Úplne odmietal pracovať a neprijímal jedlo ani povzbudenie. Jednoducho len ležal na svojom ležadle a cmúľal si palec. V priebehu niekoľkých týždňov zomrel.“¹

Príčinu väzňovej smrti by sme mohli vyjadriť jedným slovom: *beznádej*.

Niet pochyb o tom, že beznádej môže zabíjať. Počas druhej svetovej

vojny či vojen v Kórei a vo Vietname zomreli mnohí väzni v dôsledku rezignácie. Žili totiž v pochmúrnych podmienkach a nemali žiadnu vidinu slobody. Niektorí z nich upadali do depresie a uviazli hlboko v zúfalstve. Po čase zostali apatickí. Odmietali jesť a piť, stále len hľadeli do prázdna. Nádej ich opustila a títo väzni postupne chradli, až napokon zomreli.

Aby ľudský duch prežil a prosperoval, potrebuje nádej.

Dr. Arnold Hutschnecker povedal: „Už na začiatku svojho pôsobenia v lekárskej praxi som sa naučil, že strata nádeje znamená pre väčšinu ľudí niečo ako vynesenie rozsudku smrti. Ich ťažko skúšaná vôľa žiť môže ochrnúť; oni sa následne vzdávajú a zomierajú.“²

Biblia takmer pred tritisíc rokmi spomína nádej ako základnú prirodzenosť, keď kráľ Šalamún o nej napísal v Prísloviach 13,12 toto: „Oddaľovaním nádeje chorľavie srdce, kým splnená túžba je stromom života.“

George Gallup, ktorý vykonával prieskumy verejnej mienky, spozoroval: „Zdá sa, že ľudia mnohých národov nanovo, intenzívne hľadajú duchovné zakotvenie. Jedným z kľúčových faktorov, ktorý podnecuje toto hľadanie, je potreba nádeje v týchto ťažkých časoch.“³

Nie je prekvapujúce, že ak nás Boh stvoril s túžbou po nádeji, tak bude aj naším hlavným zdrojom nádeje. List Rimanom 15,13 o ňom hovorí ako o „Bohu nádeje“. Biblia je vskutku kniha, ktorá prekypuje nádejou. V Starej zmluve sa slovo nádej vyskytuje deväťdesiatšedemkrát a v Novej zmluve ďalších osemdesiattrikrát. Celé Písmo je prepletené témou nádeje.

Boh ponúka takú mocnú nádej, ktorá dokáže premeniť život človeka a prepísať jeho budúcnosť. Nie je to však druh nádeje, ktorú si zvyčajne predstavíme, keď použijeme toto slovo v praxi. Tento výraz totiž používame v rôznych významoch. Väčšina vecí, ktoré nazývame „nádejou“, patrí do troch kategórií: *zbožné želanie, slepý optimizmus a nádejné sny.*

Zbožné želanie

Zbožné želanie znamená, že sa svojimi myšlienkami snažíme meniť

realitu a dúfame, že sa niečo stane alebo nestane. To je prípad, keď na narodeninovej torte sfukujeme sviečky a hovoríme si: „Dúfam, že aj ďalší rok zostanem zdravý.“ Deje sa to, keď vezmeme do rúk *Wall Street Journal* a povieme si: „Dúfam, že cena mojich akcií bude opäť rásť.“ Alebo keď zapneme televízor a povieme: „Dúfam, že naši porazia hostujúci tím!“

Zbožné želanie je takmer poverčivý pocit, že hádam, istým spôsobom, môžu naše úprimné túžby pomôcť, aby sa veci pohli smerom, ktorý nám vyhovuje, hoci v skutočnosti nemáme žiadnu moc tieto veci ovplyvniť.

Niekedy sa v týchto zbožných želaniach angažujeme natoľko, že začneme sami seba presviedčať, že niečo je pravda, hoci to tak nie je.

Napríklad keď bola pred rokmi Leslie tehotná, veľmi som chcel, aby sa nám narodil chlapec. A tak som stále premýšľal o tom, že dieťa bude chlapec. Dokonca som vyberal chlapčenské mená. Moja túžba po chlapcovi bola taká silná, že som sa čoraz viac presviedčal, že už čoskoro budeme mať syna.

Nakoniec nadišiel deň pôrodu. Teraz bez srandy! Stál som v pôrodnej sále a do pôrodníkových rúk sa narodilo krásne dievčatko. Keď ju zodvihol, aby som ju prvýkrát zbadal, hlasno som vykrikol: „Je to chlapec!“

Lekár sa na mňa pozrel, akoby som prepadol zo sexuálnej výchovy, a povedal: „Skúste ešte raz!“

Nádej je neuhasiteľný plamienok, ktorý Boh zapálil v našich dušiach, aby sme verili v moc jeho svetla, hoci by sme boli obklopení čieročiernou tmou.

Bol som presvedčený, že naše dieťa bude chlapec, no toto presvedčenie očividne nemalo žiadny vplyv na výsledok. Samozrejme, onedlho sme zistili, aké úžasné je mať dievča ako Alison, a tak sme si druhýkrát priali, aby sme dostali ešte jednu dcéru. A naše želania opäť nemali žiadny vplyv na dianie a čoskoro sa nám narodilo druhé dieťa, úžasný chlapček menom Kyle.

Poučenie? Zbožné želania nedokážu zmeniť realitu.

Slepý optimizmus

Ďalším nádejným postojom je slepý optimizmus. Je dobré mať pozitívny pohľad na svet, ale niektorí optimisti sú náchylní vidieť úplne všetko cez ružové okuliare. Zakrývajú svoje problémy, akoby ani neexistovali; odvracajú zrak od nepríjemných stránok života; správajú sa, akoby pre nich bolo vždy *všetko* v poriadku.

Poznám jeden vymyslený príbeh o rodičoch dvoch mladých synov. Jeden chlapec bol strašný pesimista, zatiaľ čo druhý ustavičný optimista. Rodičia mali obavy, pretože osobnosti ich synov boli príliš extrémne. A tak počas Vianoc povedal otec svojej manželke: „Musíme urobiť niečo drastické, aby sme chlapcov vyviedli z rovnováhy.“

Rodičia naplnili izbu pesimistu desiatkami úplne nových hračiek a izbu optimistu zasa od podlahy až po strop konským hnojom. Dúfali, že toto by mohlo pomôcť zmeniť postoj ich synov.

Konečne prišli Vianoce. Deti strávili vo svojich izbách niekoľko hodín, no nakoniec pesimista predsa len vyšiel von. Otec sa ho spýtal: „Hral si sa so svojimi novými hračkami?“

„Nie, ani som ich len nerozbalil,“ bedákal pesimista. „Bál som sa, že keby som sa ich dotkol, pokazili by sa a bol by som z toho sklamaný.“

Potom zo svojej izby plnej konského hnoja vyšiel aj optimista a usmieval sa ako slniečko. Otec sa ho opýtal: „Prečo si taký šťastný?“

Chlapec odvetil: „Viem len to, že keď budem dostatočne dlho kopať, nájdem poníka!“

Poznáte takých ľudí? Optimistov, ktorí sú presvedčení, že všetko je vždy skvelé a ktorí vo svojom živote prehliadajú problémy? Ich pozitívny postoj môže byť obdivuhodný, ale nedokáže zmeniť realitu.

Nádejné sny

Potom sú tu nádejné sny. Sú to vznešené ciele, ktoré sme si sami vybrali a ktoré sme sa rozhodli dosiahnuť. Inými slovami, nové auto nielen chceme, ale naň začneme aj šetriť. Nielenže by sme sa chceli zlepšiť v golfe, ale aj si zaplatíme kurz a trénujeme odpal. Nezostaneme len pri túžbe po dobrom manželstve, ale aj pracujeme na zlepšení komunikácie

s partnerom.

To je všetko v poriadku a prijímanie opatrení na dosiahnutie cieľa môže byť veľmi užitočné. Problém však spočíva v tom, že naše nádejné sny sú obmedzené našimi hranicami. Mohol by som napríklad fantazírovať, že sa stanem ďalšou veľkou hviezdou NBA a dokonca by som si mohol začať zdokonaľovať hod na kôš. To by však nezmenilo skutočnosť, že výšku môjho výskoku možno merať len v milimetroch! Neexistuje žiadna šanca, aby ma prijali do tímu Los Angeles Lakers. Mám jednoducho príliš veľa obmedzení – vek, fyziologický stav, talent a zdravie – na to, aby išlo o realistickú možnosť.

Naše sny sa často stávajú aj obeťami iných faktorov, ktoré sú mimo našej kontroly. Napríklad väčšina pracujúcich na trhu práce dúfa v celoživotnú istotu zamestnania a prípadný odchod do dôchodku, ale tento fakt nebráni podnikom v tom, aby sa počas hospodárskeho prepadu uchýlili k prepúšťaniu. Splnenie našich nádejných snov je často vydané napospas iným. Akokoľvek dlho sa našimi snami zaoberáme, naša úprimná viera v ne nezaručuje, že sa niekedy stanú skutočnosťou.

Biblická nádej

Teraz mi dovoľte porovnať zbožné želania, slepý optimizmus a nádejné sny s biblickou nádejou, čo je druh nádeje opisovaný naprieč celou Bibliou. Ako vidno, pre väčšinu ľudí je nádej niečo, čo *robia*, ale Biblia hovorí o nádeji ako o niečom, čo *môžeme mať*.

Biblická nádej je legitímnym očakávaním, že Boh je ochotný a schopný splniť sľuby, ktoré dal tým, ktorí mu dôverujú. Biblia to označuje pojmom „živá nádej“, ktorá je priamo spojená s prácou Krista v našom mene. Apoštol Peter napísal toto: „Požehnaný Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, ktorý nás podľa svojho veľkého milosrdenstva vzkriesením Ježiša Krista z mŕtvych znovuzrodil pre živú nádej, pre nehynúce, nepoškvrnené a nevädnuce dedičstvo pripravené v nebesiach pre vás...“ (Prvý Petrov list 1,3-4)

Ako spoznáme v ďalšej kapitole, Ježiš vďaka svojmu vzkrieseniu dokázal, že je naozaj Bohom a že má skutočne moc splniť sľuby, ktoré nám dal.

Sľuby, že zmení náš život. Sľuby, že nás bude viesť.

Sľuby, že aj naše osobné problémy obráti na dobré.

Sľuby, že nám daruje večný život.

Vzkriesenie je skutočná fyzická udalosť v dejinách, ktorá spečatila Ježišovu identitu ako vteleného Boha, ktorý nás miluje a ktorý je odhodlaný nám pomôcť.

List Hebrejom 6,19 hovorí: „Máme ju (nádej) ako istú a pevnú kotvu duše... “ Viete, neznášam plavbu na lodi, a preto nerád využívam lodné ilustrácie. Obyčajne si ihneď musím nalepiť náplasť proti morskej chorobe, hoci o tejto téme len začínam rozprávať, ale kotva je v tomto prípade vskutku dobrou analógiou. Je to preto, že naša nádej je len taká dobrá, aké je podložie, o ktoré sa ukotvíme.

Nádej nemá sama osebe moc meniť realitu. Keď dúfame v to či ono, možno sa na chvíľu budeme cítiť lepšie. Môžeme si mylne nahovárať, že všetko bude v poriadku.

Ale iba v jedinom prípade má nádej vplyv na dianie, a to vtedy, keď ju ukotvíme o toho, ktorý má naozajstnú moc. A nielenže má moc, ale aj silnú túžbu pomôcť. Keď ukotvujeme našu nádej o Krista, žijeme s jasným očakávaním, že splní zaslúbenia, ktoré nám dal.

Takúto nádej zažívam čoraz viac, odkedy som ho začal nasledovať. Chcel by som teraz rozprávať o dvoch dôležitých oblastiach, kde som od neho načerpal nádej. Som presvedčený, že aj pre vás budú tieto oblasti povzbudením.

Ospravedlnení z našej minulosti

Po prvé nádej existuje, pretože som bol ospravedlnený zo svojej minulosti. Biblia v Nárekoch 3,21-23 hovorí: „Na toto si však upriamim srdce a na toto budem čakať: na prejavy Hospodinovej milosti, že neprestávajú, že sa nekončia dôkazy jeho zľutovania. Každé ráno sú nové... “

Inými slovami, môžeme žiť v nádeji, pretože aj keby sme zlyhali pred Bohom, našou rodinou či samými sebou, Božie zľutovanie je obnoviteľným zdrojom. Toto zľutovanie je čerstvé, dostupné každý deň a Boh je ochotný ponúknuť nám nový začiatok.